

Kieswijzer programma's en methodieken ouderbetrokkenheid (0 – 6 jaar)

Programma	Beschrijving	Doel-groep	Website / mailadres/ contactpersoon	Prijs	Aanvullende informatie
Bereslim Bereslim.nl, uitgeverij van digitaal materiaal	Digitaal materiaal, onderdeel van VVE-Thuis. Scholen met een abonnement op Bereslim kunnen hun leerlingen gratis thuis laten spelen met Bereslimme Boeken en Letters in Beweging. Een leraar kan per kind instellen welke spellen thuis gespeeld mogen worden. Het kind kan dan met een eigen inlogcode van huis uit inloggen op Bereslim. Kinderen kunnen op meer momenten spelen en dus leren. Ouders worden via het thuisgebruik van Bereslim meer betrokken bij schooltaken. Bereslim is onderdeel van het programma VVE Thuis (zie VVE Thuis in deze Kieswijzer voor een beschrijving).	3 - 7 jaar	www.bereslim.nl Contact: info@bereslim.nl	Een (voor)school betaalt voor gebruik per jaar in bundels bijvoorbeeld van € 495,- € 995,- of € 1.495,- per jaar. Een thuispakket voor ouders kost € 65,46 per jaar	Onderdeel van VVE Thuis
Boekenpret Sardes en Stichting Lezen	Boekenpret is een methode om jonge kinderen en hun ouders te laten ontdekken dat je veel plezier kunt beleven aan voorlezen. Ouders van kinderen in de leeftijd van 0-6 jaar worden via de beroepskracht die verbonden is aan instellingen voor kinderopvang, bibliotheken en scholen, gestimuleerd om thuis voor te lezen. De bedoeling is de taalontwikkeling te stimuleren, waardoor de aansluiting bij het (lees)onderwijs vergemakkelijkt wordt en de kinderen de gelegenheid krijgen zich uiteindelijk te ontwikkelen tot goede lezers. Boekenpret is vanaf 1991 met subsidie van Stichting Lezen opgezet door Sardes in nauwe samenwerking met een drietal ontwikkellocaties. In 1998 heeft Sardes de begeleiding en coördinatie overgedragen aan de Vereniging van Openbare Bibliotheken en de Provinciale Bibliotheekcentrales. In 2008 werd Biblioservice Gelderland verantwoordelijk voor de begeleiding en coördinatie. Sinds 1 juni 2013 is deze organisatie opgegaan in de Rijnbrink Groep.	0 – 6 jaar Gezinnen waar weinig aandacht is voor (voor) lezen	www.boekenpret.nl Contact: Ingrid Bon (Rijnbrink Groep) Ingrid.bon@rijnbrinkgroep.nl	De kosten zijn afhankelijk van aantal deelnemende ouders, kindcentra en kleutergroepen van basisonderwijs. Voorbeeld: <i>Kosten eerste jaar</i> Kosten lokale coördinator (incl. schrijven werkplan en begroting, handleidingen, verzorging voorlichtingsavond) € 5.390,-. Kosten peuterperiode (incl. boeken, groepsontvangst, kosten docent en vervanging leidsters) € 6.840,-. Kosten kleuterperiode (incl. boeken, groepsontvangst, kosten docent) € 5.580,-. Diversen: € 1.815,-. <i>Vervolgkosten jaarlijks:</i> Kosten lokale coördinator € 4.800,-. Kosten peuterperiode (incl. boeken, groepsontvangst,	NJI gecertificeerd Boekenpret wordt vaak ingezet in samenhang met Startblokken en Piramide, maar kan ook onafhankelijk ingezet worden Specifieke ondersteuning op lezen. Begeleiding wenselijk tijdens het hele ondersteuningstraject Uit te voeren door beroepskracht in bibliotheek, school of kinderdagverblijf (training wordt aangeraden)

				kosten docent) € 1.620,-. Kosten kleuterperiode (incl. boeken, groepsontvangst) € 2.610,-. Diversen: € 700,-.	
Doe meer met Bas Uitgeversgroep Jongbloed	Het VVE-programma Doe meer met Bas richt zich op de ontwikkeling van jonge kinderen. De combinatie van spelen, leren en werken stimuleert kinderen in hun ontwikkeling. De ontwikkelingsdomeinen die in het programma worden behandeld zijn taal, voorbereidend rekenen, wereldoriëntatie, sociaal-emotionele ontwikkeling en (senso)motoriek. Naast het programma Doe meer met Bas en het programma voor logopedie Bas spreekt een woordje mee is er een uitgebreid programma Bas-producten voor thuis en op school, van prentenboeken tot online applicaties.	2,5 - 6 jaar	www.baseducatie.nl/bas/bas-voor-de-vve/ Contact: Kirsten Niehof kniehof@jongbloed.com 088 3263360	Indien men van alle Basmaterialen een exemplaar zou kopen of een licentie voor een jaar zou afsluiten en 1 medewerker zou trainen, komt het totaalbedrag op € 2.300,35. Voorbeeld: 5 medewerkers trainen, in twee lokalen, alle materialen neerleggen, licenties voor 8 jaar aanschaffen en verbruiksmateriaal (stickers, kleurboeken) doorrekenen kost totaal € 12.008,70.	NJI gecertificeerd Programma is naast, maar ook onafhankelijk van VVE programma's te gebruiken Intensief programma: dagelijkse uitvoering van activiteiten Uit te voeren door pm'er of leerkracht Training noodzakelijk
Ei van Columbus Samenwerking van de PO-raad, Rezulto en het ITTA-UvA	Het Ei van Columbus bouwt voort op Logo 3000 en kan i.s.m. gemeenten/besturen worden ingezet. In het ouderprogramma Ei van Columbus werken ouders tegelijkertijd aan hun educatieve vaardigheden en taalvaardigheid. Scholen die met Het Ei van Columbus werken, koppelen het taalonderwijs van de VVE aan een oudercursus. Kinderen en ouders krijgen dezelfde woordenschat aangeboden. Ouders leren bovendien hoe zij met hun kinderen die woorden kunnen oefenen en hun taal verder vergroten. Uitgangspunt van de cursus is de Basiswoordenlijst Amsterdamse Kleuters (BAK) die door het ITTA ontwikkeld is. De leidsters en leerkrachten van de VVE werken met het materiaal van Logo 3000 waarin alle woorden van de BAK verwerkt zijn. Het ITTA ontwikkelde met diezelfde woorden lesmateriaal voor de oudercursus. In de cursus werken ouders ook aan bijvoorbeeld het tienminutengesprek en andere situaties uit hun dagelijks leven.	2,5 – 6 jaar	www.itta.uva.nl/projecten/ei-van-columbus-22 Contact: Marianne Verhallen, Rezulto info@rezulto.nl 06 54665393 Jacqueline de Maa, ITTA jacqueline.demaa@itta.uva.nl 020 5253757	Kosten aanschaf integraal programma, incl ouderprogramma: € 6.500,- (incl. 2-jarige licentie digitaal materiaal). Optioneel: -Complete set magazines + CD's voor ouders: € 15,- per gezin: -Digitale inloglicentie voor ouders: € 10,- per jaar per gezin. De oudercursus Het Ei van Columbus is vrij verkrijgbaar. Er bestaat de mogelijkheid om extra ondersteuning in te kopen bij het ITTA-UvA. De scholen die werken met LOGO 3000 kunnen gratis gebruik maken van het materiaal voor de oudercursus (exclusief de speelleerboekjes voor ouder-kind). De docent van de oudercursus kan bij het ITTA een train de trainer Ei van Columbus volgen. Dit kan een training op betreffende de school zijn of een training met open inschrijving.	Niet opgenomen in NJI databank effectieve jeugdinterventies Integraal programma dat ingezet kan worden bij alle VVE-programma's Specifieke ondersteuning van ouders op taal en denkontwikkeling Uit te voeren door: een leerkracht van de school of taalaanbieder in de gemeente
Focus op je kind	FOCUS is een programma bestaand uit vijf themabijeenkomsten	4 – 7 jaar	www.ouders.net/school/onder		

Ouders van Waarde (voorheen: Ouders & Co)	(naar keuze) voor ouders van jonge kinderen. De thema's zijn SCIENCE – TalentenKracht, TAAL – Woordenschat, MEDIA – Mediasmart, GELOOF in je kind en VRIJ BEWEGEN – Gymslim. Scholen kunnen zich bij Ouders van Waarde opgeven voor een FOCUS training. Er komt een trainer van Ouders van Waarde op school of kinderopvang en traint op locatie via het train-de-trainer principe een aantal leerkrachten, intern begeleiders en/of pedagogisch medewerkers. Van de deelnemers wordt verwacht dat ze affiniteit hebben met het werken met jonge kinderen. In de training worden trainersvaardigheden geoefend, krijgen de deelnemers tips voor het zelf organiseren van een goede ouderbijeenkomst op hun eigen school of opvang. Vervolgens worden de modules stap voor stap doorgenomen, zodat de deelnemers goed voorbereid zijn. Het is vervolgens de bedoeling dat de school of opvang zelf bijeenkomsten voor ouders gaat organiseren. Met het materiaal dat bij de training zit, vergt dit minimale voorbereiding.		wijs/focus-op-ie-kind/ Contact: Werner van Katwijk info@ouders.net 0343 513434		
Gezinstaalcoaching LOV (vrijwilligersorganisatie in Rotterdam)	Dit project is speciaal voor gezinnen, waarvan zowel ouders als kinderen (2-5 jaar) nog niet zo goed de Nederlandse taal beheersen. Eerst krijgen de ouders een cursus van 3 maanden. Tijdens de cursus wordt gewerkt aan het Nederlands, maar wordt ook informatie verstrekt over de taal van hun kinderen. Er wordt bijvoorbeeld besproken wat een goed taalaanbod en wat taalstimulatie is. Daarna wordt er 3 maanden lang taalcoaching aan de ouders en kinderen thuis gegeven. Hierbij wordt er gekeken wat het gezin precies nodig heeft. Zowel ouders als kinderen leren beter Nederlands te spreken, met anderen, maar vooral ook met elkaar. De methodiek van het project gezinscoaching bestaat sinds 2011 en wordt door het LOV (Leer en Ontmoetingsproject voor Vrouwen uitgevoerd in samenwerking met de Hogeschool Rotterdam. Twintig studenten logopedie zijn vrijwillig opgeleid tot gezins-taalcoach. Zij worden bij hun werk als taalcoach begeleidt door coördinatoren die tevens als vrijwilliger betrokken zijn.	2 – 5 jaar Allochtone ouders	www.stichtinglov.nl/projecten/gezins-taalcoaching Contact: Jamila Ben-Kassem j.benkassem@stichtinglov.nl 06 43830333		
Goed beter best! 2.0 Alsare ontwikkeling en advies	Alsare bepaalt samen met de basisschool welke partijen uitgenodigd worden om deel te nemen aan dit project. Het programma is een contextrijke methodiek die gekoppeld wordt aan het VVE-programma van de school. Ouders/opvoeders van jonge kinderen werken in een traject van 28 tot 40 weken aan het vergroten van hun vaardigheden op tenminste drie terreinen: 1. Het vergroten van hun participatie, in het bijzonder hun ouderparticipatie op de school van hun kinderen en nog meer specifiek het ontwikkelen van partnerschap in de opvoeding met de leerkrachten van hun kinderen; 2. Het verbeteren van hun onderwijsondersteunend gedrag thuis; 3. Het vergroten van de taalvaardigheid in de context van onderwijs, opvoeding en participatie.	4 – 12 jaar	www.alsare.nl Contact: Laura van der Baan l.van.der.baan@alsare.nl 010 4324911 06 21395047 info@alsare.nl	Kosten aanschaf integraal programma, incl ouderprogramma: 1. Ouderprogramma 48 dagdelen € 1.050,- per persoon bij groepsgrootte van 12 tot 15 deelnemers 2. Module Goed, Beter, Best!2.0 € 375,- per dagdeel voor een groep van 12 – 15 personen Gemiddeld duurt een module 6 dagdelen 3. Train-de-trainer € 250,- per bijeenkomst per persoon bij groepsgrootte van 12 tot 15 deelnemers	Niet NJI gecertificeerd Doorgaande lijn (na 6 jaar) Ouderprogramma (deelprogramma) is aanvullend op een VVE-programma te gebruiken Algemene ondersteuning van ouders Uit te voeren door: expert van Alsare of beroepskracht die train-de-trainer heeft gevolgd Certificering c.q training noodzakelijk

				4. Workshops leerkrachten € 765,- per bijeenkomst Kosten aanschaf ouderprogramma: Richtprijs ouderprogramma (32 dagdelen groepsbijeenkomsten met docent/trainer en 16 dagdelen online leren met individuele begeleiding) € 1.050,-	
Hecht RPCZ en HCO	Hecht is een activiteitsaanbod voor basisscholen om samen met ouders op school én thuis te werken aan de ontwikkeling van kinderen. Hecht brengt ouders en school dicht bij elkaar door kinderen op school én thuis actief bezig te laten zijn. Er zijn per leeftijdsgroep vijftientig 'niet-schoolse' activiteiten uitgewerkt, zowel voor het lesprogramma op school als thuis. In een ouderbrief wordt de opdracht voor thuis uitgelegd. Doel van het thuis samen activiteiten doen is het verstevigen van de relatie en de interactie tussen ouder en kind. Bij het programma hoort een begeleidingstraject ter ondersteuning van de implementatie.	4 - 12 jaar	www.rpcz.nl/hecht www.hco.nl Contact: Marcel Bogaarts mbogaarts@bazalt.nl 06 21821791	Aanschaf boeken, complete set 3 boeken € 30,- per persoon. Eenmalige workshop van een dag € 2.500,- voor max 20 deelnemers	Niet NJI gecertificeerd Onafhankelijk van VVE programma in te zetten Minder intensief programma (tweewekelijks) Doorgaande lijn (na 6 jaar) Algemene ondersteuning aan ouders Uit te voeren door pm'er of leerkracht Training niet verplicht
Instapje NJI	Ouders krijgen gedurende 26 weken wekelijks een huisbezoek van ongeveer anderhalf uur van een Instapjemedewerkster die dezelfde taal spreekt als de ouders en die - bij voorkeur - afkomstig is uit dezelfde etnische groep. Tijdens deze bezoeken leren de ouders aan de hand van concrete spelactiviteiten hoe ze de ontwikkeling van hun kind kunnen stimuleren. Er zijn handleidingen voor de coördinator en Instapjemedewerkster, een programmaboek en liedjesboek voor ouders en spel materiaal en boekjes voor de kinderen. Het programmaboek voor ouders is beschikbaar in het Nederlands en Turks. Het liedjesboek is daarnaast ook beschikbaar in het Papiament en Surinaams.	1 - 2 jaar Laagopgeleide ouders	www.stapprogramma.nl Contact: Hilde Kalthoff Nederlands Jeugdinstituut Catharijnesingel 47 030-2306382 stapprogramma@nji.nl	Ongeveer € 1.400,- per gezin (personeel en materiaal samen). Training en begeleiding Instapje, Opstapje, Opstap: eenmalig introductietraining van een dag € 1.250,- (maximaal 15 deelnemers).	NJI gecertificeerd Onafhankelijk van VE-programma te gebruiken 2 tot 3 activiteiten per week met de bedoeling dat dit leidt tot dagelijks spelen, voorlezen, praten met je kind Gericht op brede ontwikkeling kinderen; alle ontwikkelingsgebieden Instapje (1-2 jaar), Opstapje (2-4 jaar) en Opstap (2-4 jaar) hebben een doorgaande lijn met elkaar en daarna met Overstap (groep 3) en Stap Door! (groep 4) Doorgaande lijn tussen Instapje, Opstapje jaar 1 en daarna VVE Thuis Uit te voeren door

					beroepskrachten: contactmedewerksters minimaal mbo-niveau
					Training verplicht
Kaleidoscoop NJI	'Kaleidoscoop', een educatieve VVE-methode, richt zich op de brede ontwikkeling van kinderen. Kinderen leren door actief betrokken te zijn bij mensen, materialen, gebeurtenissen en ideeën. Pedagogisch medewerkers ondersteunen het actief leren door kinderen een uitdagende leeromgeving te bieden, hen te helpen hun spel uit te breiden, te praten over wat ze aan het doen zijn en te helpen om problemen zelf op te lossen. Kaleidoscoop maakt gebruik van sleutelervaringen, vergelijkbaar met ontwikkelingsgebieden, die een kader bieden om de ontwikkeling van kinderen in kaart te brengen. Deze betreffen: creatieve representatie, taal en beginnende geletterdheid, sociale relaties en initiatief, beweging, muziek, classificatie, seriatie, hoeveelheid, ruimte en tijd. Regelmatig overleg met ouders en een ideeënboek met materiaal om thuis activiteiten uit te voeren maken deel uit van de methode, evenals een handleiding voor ouderbijeenkomsten.	0 – 6 jaar	www.kaleidoscoop.nl Contact: Japke Schonewille j.schonewille@nji.nl (030) 230 66 90 infokalei@nji.nl	Kosten, hangen af van de training die men wil volgen. Een 12-daagse met 20 uur begeleiding op locatie per deelnemer is bv duurder dan een 10-daagse met 10 uur begeleiding op locatie. De verschillende sub-licentiehouders hanteren verschillende tarieven. Geïnteresseerden kunnen contact opnemen met het NJi (of een andere organisatie) voor een offerte.	NJI gecertificeerd ('goed onderbouwd') Aandacht voor ouders en ouderbetrokkenheid maken deel uit van de training voor professionals. Een programma als VVE-thuis is goed binnen de context van Kaleidoscoop in te zetten. Er is geen doorgaande lijn na 6 jaar. Kaleidoscoop wordt uitgevoerd door professionals; het is een centerbased programma.
Logo3000 Rezulto en ITTA- UvA	Het doel van de Logo3000 is het verbeteren van de woordenschat. Peuters en kleuters leren zo snel mogelijk, aansluitend bij de natuurlijke taalverwerving (dus op school én thuis), op een speelse en betekenisvolle manier de 3000 basiswoorden. Deze woorden hebben ze nodig om optimaal mee te kunnen komen op school. Logo 3000 biedt materialen om deze woorden speels aan te bieden en de ouderbetrokkenheid te vergroten. Het ITTA heeft de oudercursus ontwikkeld voor ouders die de Nederlandse taal niet voldoende beheersen. Ouders leren op deze cursus de woorden die hun kinderen op school leren, gesprekstechnieken om met leerkrachten te spreken en krijgen tips om de interactie met hun kind te vergroten en verstevigen. De speel-leerboekjes en het digitale spelletjesprogramma zorgen ervoor dat ouders met hun kinderen thuis praten en spelen met gebruik van de woorden die op school (peuterspeelzaal) aangeboden zijn. Daarnaast heeft de school de beschikking over 4 compleet uitgewerkte ouderavonden, inclusief powerpoints.	2 – 6 jaar	www.logo3000.nl Contact: info@logo3000.nl Berber Groenberg Marjan Molenaar	Het basispakket van Logo3000 kost € 6.500,- Het bevat, in een doorlopende leerlijn, materialen voor de peutergroep en voor groep 1 en groep 2. De prijs is inclusief een dagdeel training, kant-en-klare ouderbijeenkomsten en een 2-jarige schoollicentie voor het digitale spelletjesprogramma.	NJI: in behandeling Het materiaal wordt geïntegreerd ingezet binnen het reguliere curriculum en kan aan alle bestaande VVE-programma's gekoppeld worden Tijdinvestering: 20 minuten per dag Doel: kinderen kennen minimaal de 3000 BAK-woorden voor ze naar groep 3 gaan
Opstapje NJI	Opstapje beoogt peuters beter voor te bereiden op de basisschool. Het is een intensief twee jaar durend gezinsgericht stimuleringsprogramma bestaande uit verschillende activiteiten. Er zijn per jaar dertig contactmomenten tussen moeder/kind en contactmedewerkster/coördinator. Daarin worden spelactiviteiten worden uitgelegd en uitgevoerd en worden thema's besproken die te maken hebben met de ontwikkeling en opvoeding van kinderen. Daarnaast zijn er groepsbijeenkomsten voor moeders en een peuterspeelzaal voor de kinderen.	2 – 4 jaar	www.stapprogramma.nl Contact: Hilde Kalthoff Nederlands Jeugdinstituut Catharijnesingel 47 030-2306382 stapprogramma@nji.nl	Tussen de € 1.000,- en € 2.000,- per gezin per jaar, afhankelijk van het aantal huisbezoeken (personele lasten en materiaal samen). Training en begeleiding Instapje, Opstapje, Opstap: eenmalig introductietraining van een dag € 1.250,- (maximaal 15 deelnemers).	NJI gecertificeerd Onafhankelijk van VE-programma te gebruiken Gericht op brede ontwikkeling kinderen; alle ontwikkelingsgebieden 2 tot 3 activiteiten per week met de bedoeling dat dit leidt

					<p>tot dagelijks spelen, voorlezen, praten met je kind</p> <p>Instapje (1-2 jaar), Opstapje (2-4 jaar) en Opstap (2-4 jaar) hebben een doorgaande lijn met elkaar en daarna met Overstap (groep 3) en Stap Door! (groep 4)</p> <p>Doorgaande lijn tussen Instapje, Opstapje jaar 1 en daarna VVE Thuis</p> <p>Uit te voeren door beroepskrachten: contactmedewerkers minimaal mbo-niveau</p> <p>Training verplicht</p>
Opstap NJI	<p>Opstap is een tweejarig gezinsgericht stimuleringsprogramma. Met een groot aantal werkmateriaal en leesboekjes oriënteren kinderen zich spelenderwijs op het lezen, schrijven en rekenen in groep 3. Opstap stimuleert de ontwikkeling, bevordert een actieve leerhouding en ondersteunt de kwaliteit van de omgang (interactie) in het gezin.</p> <p>Dagelijks verricht een ouder, meestal de moeder, twee activiteiten van Opstap met het kind. Een speciaal getrainde begeleidster ondersteunt haar daarbij. Deze 'contactmedewerkster Opstap' gaat wekelijks op huisbezoek en laat zien hoe ouder en kind de activiteiten kunnen uitvoeren. De activiteiten sluiten aan bij de kennis en vaardigheden die nodig zijn in het basisonderwijs.</p> <p>Daarnaast komen de deelnemende ouders regelmatig bij elkaar. Tijdens deze groepsbijeenkomsten worden thema's op het gebied van ontwikkeling en opvoeding behandeld. De ouders leren hun kind te stimuleren en te ondersteunen bij het leren thuis en op school. Centraal staan het op een positieve manier ingaan op signalen van het kind en het bevorderen van leerplezier en een actieve leerhouding.</p>	4-6 jaar laagopgeleide ouders.	www.stapprogramma.nl Contact: Hilde Kalthoff Nederlands Jeugdinstituut Catharijnesingel 47 030-2306382 stapprogramma@nji.nl	<p>Tussen de € 1.000,- en € 2.000,- per gezin per jaar, afhankelijk van het aantal huisbezoeken (personele lasten en materiaal samen).</p> <p>Training en begeleiding Instapje, Opstapje, Opstap: eenmalig introductietraining van een dag € 1.250,- (maximaal 15 deelnemers).</p>	<p>NJI gecertificeerd</p> <p>Onafhankelijk van VE-programma te gebruiken</p> <p>10 activiteiten per week verdeeld over 5 dagen</p> <p>Gericht op brede ontwikkeling kinderen; alle ontwikkelingsgebieden</p> <p>Instapje (1-2 jaar), Opstapje (2-4 jaar) en Opstap (2-4 jaar) hebben een doorgaande lijn met elkaar en daarna met Overstap (groep 3) en Stap Door! (groep 4)</p> <p>Uit te voeren door beroepskrachten: contactmedewerkers minimaal mbo-niveau</p> <p>Training verplicht</p>
Ouders Actief NJI	<p>In de themabijeenkomsten van 'Ouders Actief' leren ouders over de ontwikkeling van hun kind. Dit komt de ontwikkeling van deze kinderen ten goede en vergroot hun onderwijskansen. Ouders Actief is verdeeld in modules: de ontwikkeling van het jonge kind, ouder-kind interactie, de peuterspeelzaal, basisonderwijs, voorlezen, ouderschap.</p>	0 – 6 jaar ouders max. vmbo-t	www.stapprogramma.nl Contact: Hilde Kalthoff Nederlands Jeugdinstituut Catharijnesingel 47	<p>De kosten per gezin bedragen € 250 - € 300 per jaar (personele lasten en materiaal).</p>	<p>Niet NJI gecertificeerd</p> <p>themabijeenkomsten voor ouders, geen activiteiten voor thuis</p>

			030-2306382 stapprogramma@nji.nl		Gericht op brede ontwikkeling kinderen; alle ontwikkelingsgebieden Doorgaande lijn van themabijeenkomsten voor de leeftijd 0-6/7 jaar Uit te voeren door medewerkster met minimaal mbo-niveau en ervaring met begeleiden van groepen. Bv contactmedewerkster, agogische medewerkster, ped medewerkster, leerkracht, opvoedadviseur, jeugd-verpleegkundige etc. Afhankelijk van de setting Training niet verplicht
Piramide Cito	Ouderbetrokkenheid is een belangrijk onderdeel van de VVE-aanpak Piramide. Op dagelijks niveau wordt die betrokkenheid gestimuleerd tijdens de spelinloop. Daarnaast zijn er ouderactiviteiten gedurende ieder project, er is een ouderweek waarin de ouders samen met de kinderen in de klas vaardigheden uitvoeren, die ook thuis kunnen worden gedaan en er zijn ouderavonden. Ouders die de Nederlandse taal nog niet spreken, krijgen informatie en ouderactiviteiten in hun eigen taal aangeboden.	0 - 7 jaar	http://www.cito.nl/onderwijs/vroeg%20en%20voorschoolse%20educatie/piramide.aspx Contact: Simone ten Vaarwerk Simone.tenVaarwerk@cito.nl Piramide@cito.nl 026 3521111	De training van module 1, 2 en 3 omvat 18 dagdelen training en coaching. Cito heeft op de website een lijst met gecertificeerde trainers opgenomen. Trainers werken met eigen tarieven en deze lopen uiteen van circa € 1.500 tot € 3.000 per deelnemer. U kunt zelf trainers benaderen, uw wensen voorleggen en het tarief bespreken. Meer informatie: http://www.cito.nl/onderwijs/vroeg%20en%20voorschoolse%20educatie/trainingenadvies/piramidetrainers Een training van één of twee modules is ook mogelijk, afhankelijk van de vragen en eisen van uw organisatie.	NJI gecertificeerd Thema's van Piramide sluiten aan op VVE Thuis Algemene ondersteuning van ouders Doorgaande lijn (0-7 jaar) Training verplicht voor VVE locaties
Samen leren Bureau Frontlijn Rotterdam	Preventief hulpprogramma voor ouders om hun kinderen beter te kunnen stimuleren, gericht op versterking van de ouderlijke vaardigheden. Het programma is voor kinderen uit groep 1 t/m 4 die niet goed meekomen in de klas op cognitief en sociaal-emotioneel gebied. Ouders en kinderen worden door middel van huisbezoeken begeleid. Er wordt aan de hand van activiteiten ingegaan op bepaalde onderwerpen en samen met de ouders gekeken waar behoefte aan is. Derdejaarsstudenten Pedagogiek bezoeken in tweetallen wekelijks een uur een gezin, gedurende ongeveer 12 weken. Aanmelding via de leerkracht of ib'er.	4 - 8 jaar	www.rotterdam.nl/frontlijn Contact: Pauline Huyts p.huyts@bureaufrontlijn.nl 06 10605935	De kosten zijn afhankelijk van de constructie waarin Samen Leren wordt ingezet. In de huidige constructie voeren derde en vierdejaars stagiaires (ortho)pedagogiek een reeks huisbezoeken uit onder intensieve begeleiding van een (ortho)pedagoog. Indien wordt uitgegaan van een gemiddelde caseload (80	Ingestuurd ter goedkeuring op niveau 1: theoretisch onderbouwd. Tweede keer feedback wordt verwerkt. In gesprek over onderzoek met de Universiteit Utrecht naar de effectiviteit van de methodiek.

				gezinnen per team van 6 stagiaires en 1 werkbegeleider), een gemiddeld traject (37,5 uur per stagiaire per gezin + 15 uur (ortho)pedagoog per gezin), en bijkomende kosten ligt de trajectprijs rond de 1400 euro.	
Samenspel	Samenspel is een programma waarin ontwikkelingsstimulering van jonge kinderen gecombineerd wordt met opvoedingsondersteuning voor de ouders. Het laat kinderen en ouders kennismaken met de peuterspeelzaal. Een groep van tien ouders en hun kind komt één dagdeel per week als samenspelgroep bijeen. De groep heeft een dagindeling die vergelijkbaar is met die van de peuterspeelzaal. Eerst is er ruimte voor vrij spelen, daarna volgen (stimulerings)activiteiten, waarbij de verschillende ontwikkelingsgebieden aan bod komen. Ouders worden gestimuleerd om samen met hun kind bezig te zijn. Ze ervaren samen plezier maken of samen dingen ontdekken en leren ook hun eigen talenten kennen en verder te ontwikkelen. Ouders worden betrokken bij de ontwikkelingen van hun kind en delen hun belevenissen met andere ouders en kinderen. Regelmatig zijn er voorlichtingsactiviteiten die samen met bijvoorbeeld het consultatiebureau, de bibliotheek of een CJG worden georganiseerd.	2 - 4 jaar	Diverse organisaties, zie bv XTRA welzijn Den Haag Contact: Angela Brandsen 06 14993020 070 2052000		Uit te voeren door pm'er
Spel aan Huis Stichting Preventief op Maat Landelijk coördinatiepunt Spel aan Huis	Spel aan Huis is een spelstimuleringsprogramma voor kinderen die het risico lopen op ontwikkelingsachterstanden, mede als gevolg van belemmerende gezinsfactoren. De methodiek omvat wekelijkse speelsessies, 20 weken lang, die in de thuissituatie worden uitgevoerd door stagiaires van een pedagogische of sociaal agogische HBO opleiding met ondersteuning van een lokale Spel aan Huis coördinator. Kernelement van de methodiek zijn de spelactiviteiten en het voorbeeldgedrag van de Spel aan Huis begeleidsters. De ouders worden direct bij het spel van hun jonge kinderen betrokken. Er worden per traject 2 moederbijeenkomsten gehouden met informatie over de spel & spelontwikkeling. Daaruit voortgekomen, maar daarvan ook onafhankelijk, worden er Hup Papa bijeenkomsten voor vaders georganiseerd. Spel aan Huis is niet per se gekoppeld aan een school of peuterspeelzaal, maar functioneert als een gemeentelijke voorziening.	1,5 - 7 jaar gezinnen die stimulans en ondersteuning bij het opgroeien en opvoeden kunnen gebruiken	www.preventiefopmaat.nl Contact: Machteld Dutman info@preventiefopmaat.nl 01822 374950 Annemarie van Kooij a.van.kooij@jso.nl 06 39665205 Contact:	Los traject ongeveer € 1.400,- Structureel programma ongeveer € 70.000,-	Niet opgenomen in de databank van het NJI Het programma werkt VVE ondersteunend, maar kan ook onafhankelijk gebruikt worden Een intensief programma, ouders en kinderen voeren (vrijwel) dagelijks een gerichte activiteit uit Algemene ondersteuning van ouders met de mogelijkheid een half uur per bezoek in te zetten voor specifieke ondersteuning Uit te voeren door: pm'er, leerkracht, vrijwilliger, ouders (zelfstandig) en stagiaires van HBO opleidingen Pedagogiek en Sociaal Agogische opleidingen Training nodig voor zowel programma coördinatoren als stagiaires die ouders begeleiden

Startblokken van Basisontwikkeling De activiteit	Startblokken van Basisontwikkeling is het pedagogisch werkplan om de ontwikkeling van baby's, peuters en jonge kleuters optimaal te stimuleren. Het is een landelijk erkend werkplan met een uitgewerkte visie voor de opvang, vorming en educatie van jonge kinderen. In dit werkplan wordt het samenwerken met ouders (educatief partnerschap) integraal opgenomen. Het zorgt ervoor dat pedagogische medewerkers, peuterleidsters en leerkrachten zich niet louter vastbijten in een vastomlijnd cursorsch aanbod van taal- en woordenschat oefeningen. Ontwikkeling van jonge kinderen vraagt om een brede aanpak. Van meet af aan is Startblokken zo'n aanpak. Méér dan woordenschat en taal. Spel als basis en volwassenen die meedoen op het juiste moment.	0 - 6 jaar	www.de-activiteit.nl n.fijma@de-activiteit.nl j.hagenaar@de-activiteit.nl	Aanschafkosten Startblokken van Basisontwikkeling (het totale programma) compleet met materiaal en scholing/groepsbezoeken van twee medewerkers in een scholingsgroep van 15 personen bedraagt € 7.500,- Los van de complete training kan het samenwerken met ouders in een tweedaagse worden aangeboden. De kosten voor deze tweedaagse bedraagt: € 500,-	NJI gecertificeerd
Taallijn Sardes	Het doel van de Taallijn is het verbeteren van de interactieve taalstimulering in de voor- en vroegschoolse periode. De Taallijn stimuleert ouderbetrokkenheid vooral via het gezinsportfolio. Het kind vult het gezinsportfolio samen met de pedagogisch medewerker of de ouder, zowel op de voorziening als thuis. De (taal)ontwikkeling van het kind wordt regelmatig aan de hand van het portfolio met de ouders besproken.	0 - 6 jaar	www.sardes.nl Denise Bontje d.bontje@sardes.nl	Kosten training: ongeveer € 500,- per deelnemer.	NJI gecertificeerd Onafhankelijk van VVE programma te gebruiken, Algemene taalondersteuning van ouders Uit te voeren door: professionals in de voor- of vroegschool. Training verplicht
Taal voor Thuis Stichting Lezen en Schrijven	Taal voor Thuis maakt onderdeel uit van Taal voor het Leven, een aanpak om laagletterdheid onder volwassenen terug te dringen. Het wil, met name moeders, leren om de taal van hun kinderen te stimuleren. Bovendien krijgen de ouders oefeningen om hun eigen Nederlands te verbeteren. Deelnemende ouders krijgen een oudercursus van een half jaar en gratis lesmateriaal in dezelfde thema's waar de kinderen mee werken. Het bestaat uit 2 delen, voor ouders met kinderen van 2 tot 6 jaar en ouders met kinderen van 6 tot 12 jaar. Op deze manier wordt een doorgaande leerlijn gecreëerd. Tijdens de oefeningen, zoals met het 10 minuten-gesprek en het lezen van een uitnodiging voor de ouderavond of het schoolrapport, wordt concreet gewerkt aan ouderbetrokkenheid. De (voor)scholen en ouders krijgen ondersteuning van één of meer taalvrijwilligers om de cursus uit te voeren. De taalvrijwilligers volgen eerst een Taal voor het Leven-Basistraining van 4 dagdelen, gevolgd door een Taal voor Thuis-training van 2 dagdelen. Daarna kunnen zij zelfstandig aan de slag en groepjes ouders, maar ook individuele ouders, coachen.	2 – 12 jaar Laaggeletterde ouders	www.lezenenschrijven.nl Contact: Khadija El Hamdaoui taalvoorthuis@lezenenschrijven.nl info@lezenenschrijven.nl gezin@lezenenschrijven.nl	In 2014 kosteloos, indicatie voor daarna: € 300,- per cursist (uitgaande van 50 cursisten en 10 vrijwilligers)	Niet NJI gecertificeerd Te gebruiken onafhankelijk van een VVE programma Doorgaande lijn (na 6 jaar) Specifieke ondersteuning van ouders op taal Uit te voeren door: vrijwilligers Training verplicht
TalentenKracht voor peuters, Ouder-	Handreiking voor pedagogisch medewerkers om ouderbijeenkomsten op te zetten. De informatie is zo geschreven dat een leidinggevende en eventueel een medewerker samen	2 - 4 jaar	www.talentenkracht.nl www.cedgroep.nl	Handreiking voor 3 ouderbijeenkomsten in kindcentra, gratis te	Niet NJI gecertificeerd Onafhankelijk van VVE

bijeenkomsten Talentenkracht & CED-groep	deze bijeenkomsten kunnen geven. Tijdens de bijeenkomsten krijgen ouders achtergrondinformatie over wat onder talent wordt verstaan en worden ouders zich bewust van hoe zij het talent van hun kind verder kunnen helpen ontwikkelen. Waar mogelijk wordt gewerkt met ouder-kind-activiteiten.	Contact: info@talentenkracht.nl	downloaden	programma te gebruiken Specifieke ondersteuning van ouders op het gebied van praten met je kind over rekenen/wiskunde, wetenschap en techniek Uit te voeren door pm'er, leerkracht of leidinggevende. Geen training noodzakelijk
TOLK KLIK-Onderwijs-ondersteuning en Stichting Actief Ouderschap	TOLK is een methode voor taalstimulering. Het wil taalachterstand van kinderen (0 tot 10 jaar) voorkomen of verhelpen. Doel is schoolsucces en een goede sociaal-emotionele ontplooiing. De werkwijze sluit aan bij het natuurlijke proces van taalontwikkeling. TOLK activeert ouders/verzorgers om op een rijke en gevarieerde manier taal aan te bieden. Het maakt gebruik van film, kijkvragen en reminders. De werkwijze berust op de principes van video interactie training.	0 - 10 jaar www.tolkinfo.nl www.actiefouderschap.nl/trainingsaanbod/opvoedingsondersteuning.html Contact: Dorine Verheijden-Lels klik@onderwijs-ondersteuning.c om 076 5659896 06 53894464	Per pakket € 181,- Het is aan te bevelen om per locatie een pakket TOLK 1 praten met je kind! en een pakket TOLK 2 vertel het aan je kind! aan te schaffen. Totaalprijs TOLK 1 en TOLK 2 is € 325,50	Onafhankelijk van VVE programma te gebruiken Het gaat specifiek om taalstimulering en opvoedondersteuning. Geen training verplicht en geen certificering Gebruikers kunnen een workshop of studiedag volgen indien gewenst
Uk & Puk Thuis CED-groep	Uk & Puk is een programma voor kindercentra met activiteiten voor kinderen van 0 tot 4 jaar.. Het werkt aan de brede ontwikkeling van baby's, dreumesen en peuters. In Uk & Puk Thuis staan allerlei praktische tips en manieren om de ouderbetrokkenheid te vergroten. In de handleiding wordt achtergrondinformatie over ouderbetrokkenheid gegeven en wordt ingegaan op manieren waarop het kindcentrum ouderbetrokkenheid kan vormgeven. Er worden vijf ouderbijeenkomsten beschreven met een uitgewerkt draaiboek. Per thema zijn er ouderbrieven. Deze zijn opgesplitst in leeftijdscategorieën. In de ouderbrieven wordt aangegeven welke activiteiten de kinderen gaan doen tijdens het thema, welke ontwikkelingsgebieden op welke manier gestimuleerd worden en waar het voorleesverhaal behorende bij dit thema over gaat. Ook worden allerlei suggesties gegeven over hoe de ouders thuis kunnen aansluiten op het thema. Verder organiseert de pm'er of leidinggevende ouderavonden.	0 - 4 jaar www.cedgroep.nl www.ko-totaal.nl Contact: Els Groenewoud (CED-Groep) e.groenewoud@cedgroep.nl	Uk & Puk Thuis is onderdeel van het VVE programma Uk & Puk. De kosten van de map Uk & Puk thuis zijn €58,40. Het onderwerp ouderbetrokkenheid en het werken met Uk & Puk thuis is onderdeel van de reguliere VVE training. Indien men alleen geschoold wil worden op Uk & Puk thuis wordt op maat een traject geboden	NJI gecertificeerd, als onderdeel van het VVE programma Uk & Puk Inhoud sluit aan bij thema van VVE programma Er zijn geen dagelijkse activiteiten voor de ouders Doorgaande lijn: sluit aan bij Sil op School, waarbij ook gewerkt wordt met thema's en ouderbrieven Uit te voeren door: pm'er Het is het aan de ouder om er ook wat mee te doen en aan de pm'er om te vragen hoe het is gegaan thuis Training is nodig als onderdeel van de VVE training (verplicht als men VVE gecertificeerd wil worden)

Verteltas Stichting Nederlands Kenniscentrum Verteltassen	De Verteltasmethode versterkt de leesomgeving en de taalontwikkeling van kinderen én hun ouders. Door de Verteltasmethode raken ouders meer betrokken bij het onderwijs en ontstaat een betere samenwerking tussen school en gezin. Het middel dat hierbij wordt ingezet is een Verteltas met lees- en spel materiaal. De Verteltassen worden door ouders (en leerkrachten) gemaakt en bedacht en worden thuis en op school met de kinderen gebruikt. Om het gebruik van Verteltassen goed te benutten, is het belangrijk dat deze activiteit wordt gekoppeld aan een VVE-programma en wordt geïntegreerd in ouderbeleid. Een mogelijkheid is om de Verteltas te koppelen aan een taal cursus voor ouders.	2 - 6 jaar	www.verteltas.nl Contact: Efrat de Groot – Yadgar Kenniscentrum Verteltassen centrum@verteltas.nl 06 36145119	Het Kenniscentrum Verteltassen adviseert en begeleidt scholen bij het opzetten en uitvoeren van gestructureerde Verteltasactiviteiten, begeleidt de implementatie van de Verteltasmethode en biedt daarbij ondersteuning. De trajecten van het Kenniscentrum Verteltassen worden op maat gemaakt in overleg met de school.	Niet opgenomen in NJI databank Onafhankelijk van VVE programma te gebruiken, goed te combineren met VVE programma's Een intensief programma Een doorgaande lijn (na 6 jaar) Algemene ondersteuning van ouders (taal, lezen, opvoeding) Uit te voeren door leerkracht/oudercontactpersonen en ouders Training en certificeren verplicht
VIPP-SD Universiteit Leiden, Centrum voor Gezinsstudies	VIPP-SD is een gedragsinterventie om gedragsproblemen te voorkomen of te verminderen door opvoedingsvaardigheden van ouders te versterken met aandacht voor positieve interactie en sensitieve disciplineringsstrategieën. Dit gebeurt in 6 huisbezoeken door middel van feedback op video-opnamen van interacties tussen ouder en kind.	1 - 3 jaar Ouders van kinderen met lastig gedrag	Contact: Marian Bakermans-Kranenburg bakermans@fsw.leidenuniv.nl 071 5273798	Kosten: circa € 800,-.	Niet NJI gecertificeerd
Voorleesexpress SodaProducties, bureau voor maatschappelijke innovatie	De Voorleesexpress vergroot het leesplezier van kinderen en geeft ouders handvatten om (voor)lezen en boeken een blijvende plek te geven in het gezin. Op die manier verrijkt de Voorleesexpress de taalomgeving van kinderen en bevordert ze de taalvaardigheid. Een vrijwillige voorlezer bezoekt het gezin gedurende een half jaar wekelijks een uur (20 keer). De vrijwilliger introduceert het voorleesritueel en geeft de ouders handvatten om zelf voor te lezen en dit een blijvende plek te geven in het dagelijks leven. De voorlezer en het gezin worden begeleid door een vrijwillige coördinator.	2 - 8 jaar	www.voorleesexpress.nl Contact: Geertje Lucassen platform@voorleesexpress.nl 030 7600424	De VoorleesExpress wordt lokaal uitgevoerd. Prijs per match tussen een gezin en vrijwilliger is € 500,- en €800,- voor een intensief half jaartraject. Deze prijs is inclusief alle kosten, zoals personeelskosten, overhead, materialen, trainingen etc. (deze prijs is afhankelijk van de lokale uitvoerder en begroting).	NJI gecertificeerd Is onafhankelijk van een VVE-programma te gebruiken. Doorgaande lijn (na 6 jaar) Intensiteit: Wekelijks gedurende 20 weken Specifieke ouderondersteuning op het gebied van lezen/taal Uit te voeren door vrijwilliger Training noodzakelijk
VVE-Thuis NJI	VVE Thuis wil de onderwijskansen van peuters vergroten door hun taal- en denkontwikkeling te bevorderen. Het accent ligt op het vergroten van de woordenschat. Een ander doel is het bevorderen van een ondersteunend en stimulerend gezinsklimaat. Ouders krijgen boekjes mee naar huis waar allerlei activiteiten instaan die zij samen met hun kind kunnen	3 - 6 jaar	www.stapprogramma.nl Contact: Hilde Kalthoff Nederlands Jeugdinstituut Catharijnesingel 47	De kosten per gezin zijn, inclusief personele lasten en materiaal: ongeveer €275 per jaar. Training en begeleiding (eenmalig): introductietraining	NJI gecertificeerd VVE-Thuis is afgestemd op erkende vve-programma (zoals Piramide, Kaleidoscoop, Kottotaal en Startblokken). Het is

doen. Deze activiteiten passen bij thema's die ook zijn uitgewerkt in VVE-programma's, zoals Kaleidoscoop en Piramide. Voordat ouders met een boekje aan de slag gaan, is er eerst een bijeenkomst waarin de bedoeling van de activiteiten met de ouders wordt besproken.

030-2306382
stapprogramma@nji.nl

van een dag € 1.250,- (maximaal 15 deelnemers), coaching op locatie (€ 500,- p.p.) en een terugkombijeenkomst van een dagdeel € 750,- (maximaal 15 deelnemers). Optioneel is een training voor leidinggevenden en stafmedewerkers mogelijk: € 750,-.

een integrale aanpak gericht op het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen

2 tot 3 activiteiten per week met de bedoeling dat dit leidt tot dagelijks spelen, voorlezen, praten met je kind

Gericht op brede ontwikkeling kinderen; alle ontwikkelingsgebieden

Doorgaande lijn tussen Instapje, Opstapje jaar 1 en daarna VVE Thuis

Uit te voeren door beroepskracht. Peuterversie: pm'er bij voorkeur met contactmedewerkster / agogisch medewerkster, Kleuterversie: leerkracht bij voorkeur met contactmedewerkster / agogisch medewerkster

Training verplicht